

УДК 621. 326

Коваль О. – ст. гр. БКмп- 52

Тернопільський державний технічний університет імені І. Пулюя

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ - ЯК ВАЖЛИВА СКЛADOVA ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.і.н., доц. Левицький В.О.

Фактором, що дає змогу інтегрувати всі елементи логістичної системи у чітко функціонуючий механізм, є матеріальний потік. Під матеріальним потоком, говорячи про принципи логістики, розуміють взаємозв'язки усіх процесів й операцій, пов'язаних з добуванням, обробкою, переробкою, складуванням, транспортуванням і розподілом вантажів у сфері матеріального виробництва, на промислових підприємствах, в цехах, на виробничих дільницях. Застосування логістичного підходу до управління матеріальними потоками дозволяє: гнучко реагувати на швидкозмінність споживачів; скорочувати час між прибуттям сировини і матеріалів і поставкою товарів кінцевому споживачу; прискорити процес отримання інформації; підвищити рівень сервісу.

У господарській практиці матеріальні потоки сприймають у більш вузькому, але конкретному змісті — як потоки матеріальних ресурсів, призначених для виробничого чи кінцевого споживання, оскільки матеріальні ресурси відіграють велику роль у суспільному виробництві.

За характером об'єкти, які входять до потоку, поділяються на матеріальні, транспортні, енергетичні, грошові, інформаційні тощо. Найбільш використовувані в логістиці матеріальні, грошові та інформаційні.

Вони можуть перебувати у двох протилежних станах: динамічному і статистичному. У тих випадках, коли матеріальні потоки розглядаються не в часовому інтервалі, а у визначений момент часу, вони утворюють матеріальні запаси.

Структури управління матеріальними потоками є різними. Подібно, як і відділи маркетингу, створюються за функціональними або товарними ознаками. Це можуть бути підрозділи, котрі вирішують питання про управління потоками сировини та матеріалів, необхідних для виконання виробничої програми, або відділи закупівлі чи управління матеріалами. Сфера діяльності цих підрозділів поширюється на економічний простір, починаючи зі складу готової продукції постачальника і закінчуючи складом готової продукції споживача. Деталізація функцій і розробки внутрішньої структури органів управління матеріальним потоком є складним процесом.

Основні функції підрозділів, що вирішують питання з управління потоками сировини та матеріалів, пов'язані з плануванням, полягають у координації планів потреби в матеріалах з виробничими планами; розробці графіків завантаження механізмів і маршрутів руху матеріального потоку; розробці напрямів дій та формування критеріїв оцінки їх досягнення.

Велика увага приділяється забезпеченню тісної взаємодії між виробничими і збутовими ланками. Таким чином, відділ управління матеріалами — це організаційний механізм зниження витрат, що виникають в основному на етапах забезпечення й виробництва, а відділ управління розподілом є аналогічним механізмом зниження витрат, але вже у сфері збутових відносин.

Особливою функцією є контроль, котрий дає змогу оцінити рівень забезпеченості матеріальними ресурсами, ефективності їх використання, підрахунок витрат, пов'язаних з їх рухому всіх ланках системи. Завдяки контролю розробляють заходи з підвищення ефективності управління матеріальним потоком.